

Številka: 452-191/2022/2
Naš znak:
Datum: 18.10.2022

Agencija za energijo izdaja na podlagi trinajstega odstavka 139. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21) v zvezi s pritožbo, zoper odločbo št. z dne 27. 8. 2022, ki jo je izdal distribucijski operater,, po pooblaščenih osebah in, zaposlenih pri, naslednjo

ODLOČBO

1. Pritožbi, **se ugotovi**. Odločba št. z dne 27. 8. 2022 se odpravi ter se zadeva vrne organu prve stopnje v ponovno odločanje.
2. Posebni stroški v zvezi z izdajo te odločbe niso nastali.

Obrazložitev:

Distribucijski operater,, je po pooblaščenih osebah, zaposlenih pri (v nadaljevanju organ prve stopnje), v upravnem postopku na podlagi vloge z dne 14. 6. 2022, ki jo je po svojem pooblaščenju, vložil (v nadaljevanju pritožnik), izdal odločbo št. z dne 27. 8. 2022 (v nadaljevanju odločba). Z navedeno odločbo je organ prve stopnje vlogo št. za izdajo spremembe soglasja za priključitev na distribucijski sistem za objekt stanovanjska hiša s samooskrbo na naslovu, parcela št. (k.o.), zavrnil.

Iz obrazložitve izpodbijane odločbe med drugim izhaja, da je bil v postopku izdaje soglasja za priključitev izveden postopek presoje možnosti priključitve proizvodne naprave v distribucijsko omrežje v skladu s Prilogo 5 Sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem električne energije (Uradni list RS, št. 7/21 in 41/22, v nadaljevanju SONDSEE) ter so se preverile tudi druge rešitve, v skladu z V. 6 točko Priloge 5 SONDSEE, pri čemer je bilo ugotovljeno, da zaradi zanesljivosti obratovanja uporabnikov ter proizvodnih virov, ni možno priključiti proizvodnega vira FE v velikosti kW. Hkrati je organ prve stopnje navedel, da je v obravnavanem primeru izvedel skrajšan ugotovitveni postopek.

V zvezi z izdano odločbo se je pritožnik 9. 9. 2022 pritožil, Agencija za energijo (v nadaljevanju organ druge stopnje) pa je 16. 9. 2022 od pooblaščenega izvajalca nalog distribucijskega operaterja,, prejela kopijo pritožbe in spisne dokumentacije. V pritožbi pritožnik med drugim navaja, da je lokacija postavitve sončne elektrarne

oddaljena metrov od napajalne postaje, da pred to lokacijo ni nobenega »navadnega« odjemalca, in da »veja« instalacije poteka neposredno poleg hiše 42 b, zato meni, da bi bilo treba še enkrat odločati o možnosti priključitve. Pritožnik se prav tako ne strinja, da je organ prve stopnje izvedel skrajšan ugotovitveni postopek, ampak bi bilo treba izvesti natančnejši pregled situacije.

Odločanje organa druge stopnje o pritožbi je urejeno v določbah Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju ZUP), in sicer v členih od 246 do 259. Organ druge stopnje v okviru formalnega preizkusa dopustnosti tega pritožbenega postopka v skladu s prvim odstavkom 246. člena ZUP ugotavlja, da je pritožba pritožnika dovoljena, pravočasna in vložena po upravičeni osebi.

Organ druge stopnje preizkusi odločbo v mejah pritožbenih navedb, po uradni dolžnosti pa mora preizkusiti, ali ni prišlo v postopku na prvi stopnji do bistvenih kršitev postopka in ali ni bil prekršen materialni zakon (drugi odstavek 247. člen ZUP).

Ker je pritožnik vlogo za izdajo soglasja za priključitev naprave za samooskrbo vložil 14. 6. 2022, se upravni postopek v tej zadevi rešuje na podlagi določb Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21 in 189/21, v nadaljevanju ZSROVE), določb Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21, v nadaljevanju ZOEE) ter tudi določb SONDSEE. Pri tem se določba 42. člena ZSROVE v razmerju do določb ZOEE (predvsem 10., 139. in 148. člena ZOEE) uporabi kot *lex specialis*, v smislu, da se v primeru nasprotujočih si določb uporabljajo določbe 42. člena ZSROVE.

ZSROVE v 42. členu med drugim določa, da je pred priključitvijo naprave za samooskrbo treba pri distribucijskem operaterju pridobiti soglasje za priključitev v primeru novega prevzemno-predajnega mesta, prek katerega je priključena naprava za samooskrbo, oziroma spremembo soglasja za priključitev v primeru obstoječega prevzemno-predajnega mesta. Izdaja spremembe soglasja za priključitev poteka po skrajšanem ugotovitvenem postopku, ki je hiter in mora biti končan najpozneje v 15 dneh, če je potreben poseben ugotovitveni postopek, pa najpozneje v 30 dneh od dneva prejema popolne vloge. Naveden člen tudi določa, da lahko distribucijski operater za naprave za samooskrbo, katerih priključna moč ne presega 20 kW, v enem mesecu po prejemu popolne enostavne vloge z odločbo zavrne priključitev zaradi utemeljenih varnostnih pomislekov oziroma tehnične nezdržljivosti komponent sistema ali predlaga drugačne pogoje za priključitev.

Ker odjemalec s samooskrbo ni »proizvajalec« (drugi odstavek 38. člena ZSROVE) razen, če ta za presežke proizvedene električne energije, oddane v distribucijsko omrežje sklene pogodbo o nakupu električne energije iz obnovljivih virov, so za priključevanje naprav za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije relevantni tudi 10., 139. in 148. člen ZOEE. Po desetem odstavku 139. člena ZOEE pravna ali fizična oseba nima pravice do priključitve, če ne izpolnjuje predpisanih

pogojev za priključitev, če bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v oskrbi ali če bi priključitev elektrooperaterju povzročila nastanek nesorazmernih stroškov. V skladu s šestnajstim odstavkom 139. člena ZOEE imetnik soglasja za priključitev ne nosi stroškov okrepitve obstoječega prenosnega ali distribucijskega omrežja, ki so potrebne za priključitev nove naprave, razen v primeru plačila nesorazmernih stroškov. V tem primeru ima pravna ali fizična oseba pravico do priključitve v skladu s SONDSEE, o pokritju nesorazmernih stroškov pa se sklene posebna pogodba (dvanajsti odstavek 139. člena ZOEE). Nadalje ZOEE med drugim v petnajstem odstavku 139. člena tudi določa, da če elektrooperater zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve zaradi nezadostne zmogljivosti sistema, se za zavrnitev uporablja 10. člen ZOEE. Glede višine sredstev, potrebnih za ojačitev sistema, se uporablja enajsti odstavek 139. člena ZOEE o nesorazmernih stroških. Prav tako so tudi v 148. členu ZOEE navedene posebne določbe glede priključevanja proizvodnih naprav.

Za izdajo soglasja za priključitev naprav za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije je predviden skrajšan ugotovitveni postopek, kot to določa 42. člen ZSROVE in katerega namen je pospešiti postopke. Pri tem pa je vseeno treba upoštevati procesne določbe ZUP. Posledično to pomeni, da se upoštevajo določbe 144. člena ZUP oziroma se vodi skrajšan ugotovitveni postopek, ko se o zadevi lahko odloči takoj oziroma za ugotovitev dejstev in okoliščin ni treba opraviti posebnih dejanj v postopku in tudi ni treba zaslišati stranke, torej v primeru, ko je ugotovljeno dejansko stanje nesporno in je odločitev za stranko ugodna (v celoti ugoden zahtevek stranke). V nasprotnem primeru se izvede poseben ugotovitveni postopek po 145. členu ZUP, opravijo procesna dejanja, stranki pa je treba dati tudi možnost, da uveljavi in zavaruje svoje pravne koristi.

Skrajšan ugotovitveni postopek se tako lahko uporabi pri izdajanju soglasij za priključitev naprav za samooskrbo le v primerih, če se da dejansko stanje v celoti ugotoviti na podlagi dejstev, ki jih je navedla oziroma predložila stranka v svoji zahtevi, ali na podlagi splošno znanih dejstev. Poseben ugotovitveni postopek pa je treba izvesti, kadar je treba stranki dati možnost, da uveljavi in zavaruje svoje pravne koristi.¹ Kadar je odločitev za stranko neugodna in temelji na dejstvih in dokazih, s katerimi stranka ni bila seznanjena, je treba izvesti poseben ugotovitveni postopek, o teh dejstvih stranko seznaniti in ji dati možnost, da se o njih izjavi.² To je treba izvesti tudi takrat, kadar se v postopku ugotovi, da ni možno izvesti priključitve za zahtevano priključno moč naprave za samooskrbo, je pa možna priključitev z nižjo priključno močjo. V nasprotnem primeru gre za kršitev določb postopka.

Organ druge stopnje ob proučitvi spisne dokumentacije ugotavlja, da je organ prve stopnje v predmetni zadevi vodil skrajšani ugotovitveni postopek, kar je v predmetni zadevi napačno, kot je že bilo pojasnjeno zgoraj. Zaradi vodenja postopka po skrajšanem ugotovitvenem postopku pa organ prve stopnje v konkretni zadevi ni upošteval osnovnega pravila ZUP, tj., da ne sme izdati odločbe, preden ne da stranki možnosti, da se izreče o dejstvih in okoliščinah, na katere se mora opirati odločba. V upravnem postopku je treba namreč primarno upoštevati določila ZUP, ki so procesne

¹ UPRS Sodba II U 96/2018-6, UPRS Sodba II U 219/2017-14, UPRS Sodba II U 167/2021-8

² UPRS Sodba I U 774/2016, tč. 11

narave in narekujejo pravila za pravilno vodenje postopka. Iz spisne dokumentacije in iz obrazložitve izpodbijane odločbe ne izhaja, da bi v postopku bila ugotovljena vsa dejstva, pomembna za izdajo odločbe (42. člen ZSROVE v povezavi s 139., 10. in 148. členom ZOEE), niti da bi pritožnik imel možnost, da se s tem seznanj pred izdajo odločbe in o tem tudi izreče.

V skladu s 146. členom ZUP je uradna oseba obvezana, da stranki zagotovi sodelovanje na ustni obravnavi ali izven nje, da se pisno ali ustno na zapisnik lahko izreče. Strankam mora biti omogočeno, da se pred izdajo odločitve seznanijo in izrečejo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za izdajo odločbe. Če stranki to ni omogočeno, gre za bistveno kršitev pravil postopka, ki je samostojen pritožben razlog in na katerega pazi organ druge stopnje tudi po uradni dolžnosti (3. točka drugega odstavka 237. člena ZUP in drugi odstavek 247. člena ZUP). Upravni organ mora pritegniti stranko k sodelovanju, zato mora izvesti vsa procesna dejanja in jih dokumentirati v zapisnikih oziroma izjavah strank, ki se v tem delu povzamejo tudi v obrazložitvi odločbe (prvi odstavek 214. člena ZUP).

Organ druge stopnje v skladu z drugim odstavkom 247. člena ZUP ugotavlja, da organ prve stopnje pred izdajo izpodbijane odločbe pritožniku ni omogočil, da se o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah izjavi, s čimer je storil bistveno kršitev pravil upravnega postopka. Zaradi navedenega organ druge stopnje v skladu s tretjim odstavkom 251. člena ZUP izpodbijano odločbo odpravlja in vrača zadevo organu prve stopnje v ponovni postopek v skladu z načelom ekonomičnosti postopka. Po navedeni določbi ZUP je dolžan organ druge stopnje opozoriti organ prve stopnje, glede česa je treba dopolniti postopek, organ prve stopnje pa je na to stališče vezan in mora izdati novo odločbo. Ta se izda v ponovnem postopku po dopolnitvi posameznih procesnih dejanj postopka.

Organ prve stopnje je dolžan zadevo ponovno proučiti in jo dopolniti v skladu z zgoraj navedenim. Pri tem bo moral v ugotovitvenem postopku v skladu z določili ZUP stranki dati možnost, da se o vseh dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev, tudi izjavi.

Ob tem organ druge stopnje dodatno seznanja organ prve stopnje, da v ponovnem postopku upošteva veljavno zakonodajo, tj. določbe ZSROVE v povezavi z določbami ZOEE (predvsem 10., 139. in 148. člen) ter določbe SONDSEE ter seveda določbe ZUP.

Glede na obrazloženo in v skladu z 251. členom ZUP je organ druge stopnje odločil, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali, zato je organ druge stopnje odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo ni rednega pravnega sredstva na podlagi prvega odstavka 418. člena Energetski zakon (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20,

158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS), niti ni dovoljeno sprožiti upravnega spora na podlagi prvega odstavka 5. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 26/07 – skl. US, 119/08 – odl. US, 107/09 – odl. US, 62/10, 98 – odl. US, 109/12, 10/17 – ZPP-E).